

Logopedyczne zabawy dla dzieci od 4 do 7 lat

Cele:

- utrwalanie prawidłowej artykulacji opozycji głosek s-sz.;
- rozwijanie słuchu fonemowego;
- usprawnianie narządów mowy.

1. Gimnastyka narządów mowy – „Strażak Staszek”.

Prowadzący (rodzic) opowiada historyjkę, prosząc, by dzieci w odpowiednim momencie starannie wykonały ćwiczenia narządów mowy.

Pewnego dnia przy ulicy Szalasowej wybuchł pożar. Pani Szostkowa zadzwoniła do straży pożarnej. Strażak Staszek szybko wskoczył do wozu i „na sygnale” pojechał na miejsce pożaru (dzieci wymawiają połączenie samogłoskowe e-o, e-o).

Na miejscu zobaczył, że płonie dach (układają dolne zęby na górną wargę).

Rozwinął wąż (tworzą rulonik z języka) i zaczął gasić płomienie.

Strażak biegł po całym domu, gasząc ogień (dzieci przesuwają czubkiem języka po górnych zębach, podniebieniu górnym i dolnych zębach).

Nagle zabrakło wody. Staszek postanowił gasić ogień piaskiem (wysuwają i chowają szeroki i płaski język).

W końcu ogień zgasł, słychać było tylko syk (wymawiają długie sss...).

Strażak raz jeszcze sprawdził wszystkie pomieszczenia w domu (czubkiem języka dotykają podniebienia górnego, górnych zębów, wewnętrznej strony policzków, dolnych zębów i podniebienia dolnego).

Wokół rozległy się oklaski (dzieci „klaszczą”, uderzając szerokim językiem o podniebienie).

Strażak Staszek zadowolony z wykonanej pracy (dzieci rozciągają usta w szerokim uśmiechu) odjechał wozem strażackim (wykonują motorek wargami).

2. Gimnastyka narządów mowy – „Duszek Stefek”.

Prowadzący (rodzic) opowiada o Duszku Stefku, który chciał wybrać się w podróż pociągiem, ale najpierw musiał posprzątać swoje mieszkanie. Podczas opowiadania dzieci wykonują odpowiednie ruchy wargami i językiem.

Duszek odkurzał podłogę (oblizują czubkiem języka podniebienie dolne), ściany (oblizują czubkiem języka wewnętrzną stronę policzków), zdejmował pajęczyny z sufitu (dotykają czubkiem języka różnych miejsc na podniebieniu górnym). Uśmiechnął się zadowolony ze swojej pracy (rozciąga wargi) i cmoknął z zadowolenia (zaokrąglają wargi).

3. Zagadki – Zawody. (wg. J. Stec Zagadki dla najmłodszych)

Ma biały fartuch - jak lekarz, ale nie leczy, tylko wypieka. (piekarz)

Jak się nazywa taki lekarz, którego pacjent głośno szczeka? (weterynarz)

Nie jest kotem, a bez strachu po spadzistym chodzi dachu. Czarne ręce ma i twarz i ty go na pewno znasz. (kominiarz)

Deska, młotek, zręczne ręce zrobią mebli coraz więcej. (stolarz)

Przez cały dzień w ciągłym trudzie, wciąż buduje dla nas dzielnie. Znają go też wszyscy ludzie i szanują jego kielnię. (murarz)

Roznosi przekazy, listy, telegramy.
Wszyscy go lubimy i chętnie witamy. (listonosz)

Leczy wszystkich i mnie także. Chorym leki przepisuje. Słowem także im pomaga i na duchu podtrzymuje. (lekarz)

4. Zabawa ruchowo-artykulacyjna – „Pożar”.

Mogą w nią bawić się dorośli wraz z dziećmi.

Dzielimy osoby (dzieci, rodziców) na dwie grupy: płomieni i strażaków.
Na dźwięk dzwoneczka strażacy zaczynają gasić pożar, naśladując szum wody (szszsz.....).
W tym czasie dzieci naśladujące płomienie wymawiają głoskę sss....
Po chwili uczestnicy zamieniają się zadaniem.

5. Zabawa słuchowo-artykulacyjna – „Sprawne uszko”.

Dzieci siadają jedno za drugim, tworząc wąż strażacki. Prowadzący (np. rodzic) ustala, że jedno z nich wyjdzie z pomieszczenia. Pozostałe, naśladując szum wody płynącej w wężu, z zasłoniętymi dłońmi ustami wymawiają głoskę szszsz... Jedno z nich, z zasłoniętymi dłońmi ustami, naśladuje dźwięk wody wypływającej z pękniętego węża, wymawiając głoskę ssss....
Na dany sygnał wszyscy równocześnie na długim wydechu wymawiają umówione głoski.
W tym czasie prowadzący zaprasza odgadujące dziecko. Prosi o odszukanie „dziury w wężu”, koncentrując jego uwagę słuchową na dźwiękach. Po wykonaniu zadania nieszczelny wąż należy „zalepić”, układając usta koleżanki lub kolegi (rodzeństwa, rodzica) w kształt zgodny z układem ust podczas wymawiania głoski sz. Zabawę należy powtórzyć kilka razy.

6. Zabawa słuchowa – „Popraw błąd”.

Osoba prowadząca wymawia nazwy z głoską s lub sz błędnie lub prawidłowo, np. **sz**ó**ł, sz**o**wa, salik, szko**ł**a, sarna**.
Poleca dzieciom, aby podniosły rękę po usłyszeniu prawidłowo brzmiącego słowa.

7. Zabawa ortofoniczna – „Jedzie pociąg z daleka”.

Dzieci ustawiają się jedno za drugim. Naśladując poruszający się pociąg, śpiewają piosenkę pt.: „Jedzie pociąg z daleka...” Szerokim językiem „wyklaskują” jej rytm. Następnie prowadzący zaprasza dzieci do rozmowy o pociągach i dźwiękach... jakie słyszą, kiedy pociąg, np. jedzie: sz -sz –sz lub hamuje s s s....

Opracowano na podstawie: Romana Sprawka, Joanna Graban „Logopedyczne zabawy grupowe dla dzieci od 4 do 7 lat”. Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2005